Ч. 56. Львôвъ, Вторникъ 15 (27) мая 1884. Рôчникъ V.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы крôмъ рускихъ святъ) о 4-ôй год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.

Редакція, администрація и експедиція пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати пôдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул Галицка.

Рукописи не звертаются тôлько на попередне застереженье.

Поодиноке число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одноѣ строчки печатнои.

Рекламаціи неопечатаній вôльнй ôтъ порта

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрація часописи „Дѣло“ ул. Галицка, Ч. 44.

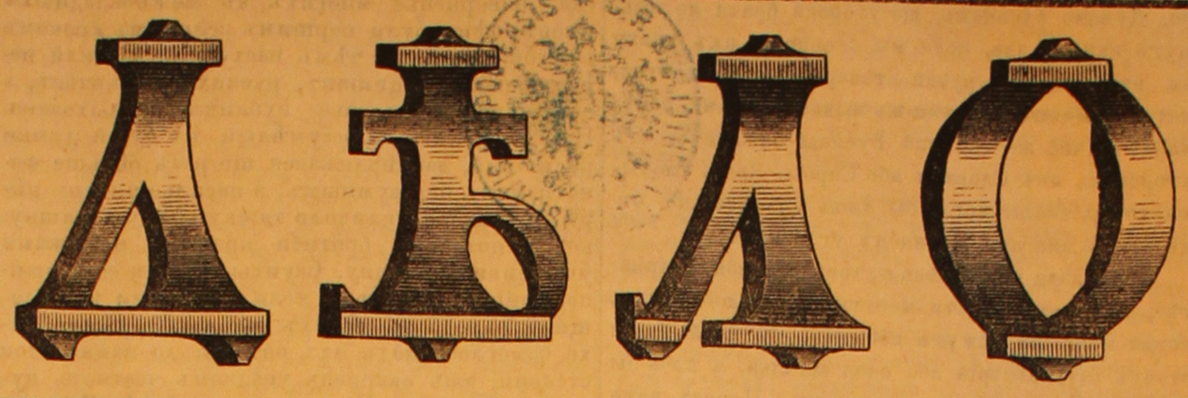

Предплата на „Дѣло“

для Австріи:		для Россіи:	
на цѣлый рôкъ	12 зр.	на цѣлый рôкъ	12 рубл.
на пôвъ року	6 зр.	на пôвъ року	6 рубл.
на чверть року	3 зр.	на чверть рок.	3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:		съ дод. „Библіотеки“:	
на цѣлый рôкъ	16 зр.	на цѣлый рôкъ	16 рубл.
на пôвъ року	8 зр.	на пôвъ року	8 рубл.
на чверть року	4 зр.	на чверть рок.	4 рубл.
на самъ додатокъ:		на самъ додатокъ:	
на цѣлый рôкъ	5 зр. —	на цѣлый рôкъ	5 рубл
на пôвъ року	2 зр. 50	на пôвъ року	2 50кр
на чверть року	1 зр. 25		

Для Возвращающихся, отдѣльно Россіи:

на цѣлый рôкъ	15 зр.
на пôвъ року	7·50 зр.
на чверть року	3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ 19 зр.	на цѣлый рôкъ 6 зр

Просимо всѣхъ П. Т. Предплатникôвъ „Дѣла“ поспѣшити съ надсыланьемъ залеглои предплаты, щобъ мы не були змушенй перерывати Имъ высылку нашои часописи.

Першй автономичнй рухи руского духовеньства.

Якъ небудь можемо поглядати на результаты, якй осягнули зъѣзды ôтпоручникôвъ, якъ сѣчневый такъ и маєвый, не можемо ôтмовити имъ того значеня, що они причинилися до поступленя о одинъ важный крокъ историчный въ житю нашого духовеньства, не тôлько пôдъ взглядомъ суспôльнымъ, але и пôдъ взглядомъ стисло церковнымъ. Зроблено одинъ крокъ на передъ! Коли бо збôръ ôтпоручникôвъ сѣчневый можна уважати лишень яко автономичный актъ духовеньства для самообороны своихъ дикастерійныхъ интересôвъ, позаякъ на нѣмъ трактувалася тôлько справа конгруы, — другій зъѣздъ прибравъ пôдъ тымъ взглядомъ далеко ширше и глубше значенье. Вправдѣ автономичне трактованье справы вдовичо-сирôтского фонду не було чимсь новымъ, бо вже усвячене довгою попередною практикою, але съ тою хиба рôжницею, що дотеперѣшна институція вдовичо-сирôтского фонду, переступаючи на грунтъ автономичный звычайныхъ товариствъ, зыскала поле для ширшого самоуправного розвою. Певне, що статутъ того товариства, котрый має убезпечати тую автономію, оставляє ще богато до желаня, але мы знаючи докладно характеръ нашого духовеньства, на певно можемо покладати, що оно выявлену въ нѣмъ засаду автономіи приведе до досконалости, розумѣеся, въ границяхъ выткненыхъ цѣлею институціи. Не уважаємо за потрѣбне входити подрôбно въ хôдъ розправы послѣдного збору ôтпоручникôвъ яко органу автономичного вдовичо-сирôтского товариства, бо се не може представляти анѣ щось нового въ нашôй державѣ, котра єсть конституційною, анѣ яко якійсь надзвычайный объявъ нашого священьства, бо се есть нѣчого бôльше — якъ мы сказали — тôлько утвердженьемъ довгои практики.

Нерôвно бôльшу вагу прибираютъ другй справы, пôданй зборови ôтпоручникôвъ пôдъ обрады, чи то носячй характеръ стисло церковный чи будучй выявомъ духовеньства яко чинника народно-економичного. Такими справами стисло церковными були: 1) способъ ôтбуваня соборчикôвъ деканальныхъ (неперечно институціи важнои церковно-автономичнои), щобы они приносили правдиву користь; 2) полагодженье ôтносинъ мѣжь приходниками и сотрудниками; 3) часъ для каноничныхъ институцій и зъ того конечно выплываючого подѣлу кресценцій. До другого розряду ôтносится справа асекураціи церквей и будынкôвъ приходскихъ. Загально мусимо сказати, що духовеньство мало въ тыхъ розправахъ лишь голосъ дорадчій, и ôтъ ординаріяту залежитъ черезъ одобренье або неодобренье дотычныхъ ухвалъ надати имъ силу обовязуючу закона діецезального. Но мы, слѣдячи пильно за всякими рухами свобôдными въ нашôй народнôй суспôльности, мусимо на всякій способъ радо повитати сей початокъ руху автономичного нашого духовеньства, такъ дуже схожій съ єго историчнымъ призначеньемъ, яко такій важный чинникъ въ нашôмъ житю народнôмъ, и ôтповѣдаючій характерови нашои церкви, увыдатненому въ єи исторіи.

Переходячи до специяльного оцѣненя повысшихъ пытань, сконстатуємо коротко ихъ поладженье.

Пôдъ взглядомъ соборчикôвъ не рѣшено вправдѣ дефинитивно нѣчого, але голосы, пôднесенй зъ стороны ôтпоручникôвъ, що соборчики тіи маютъ ôтбуватися пôсля прастарого соборами узаконеного ладу, яко дорогои спадщины, що они ôтбуватися маютъ въ цѣлôй строгости, що они маютъ бути першою инстанцією для справъ дисциплинарныхъ духовеньства, що они маютъ бути тымъ органомъ найпридатнѣйшимъ для практичного выробленя священичого характеру, для услугъ церкви и вѣрныхъ, ба навѣть такй голосы, що они маютъ бути тымъ церковно-автономичнымъ тѣломъ, котре выбирає само свою деканальну старшину, що они (моментъ пôднесеный самымъ предсѣдателемъ збору и референтомъ тои справы дромъ Ю. Пелешомъ) маютъ мати право ухваляти постановы, котрй яко ухвалы деканальнй маютъ силу обовязуючу въ дѣлахъ деканату, наконець, що съ тыми соборчиками маютъ разомъ ôтбуватися и мисіи, зъ якихъ народъ мôгъ-бы ôтносити духовнй пожитки, — такй голосы безъ вплыву и значеня на будуще остатися не можутъ.

Друга справа, дотычача ôтносинъ мѣжь приходниками и сотрудниками, выказала вправдѣ може трохи въ дечѣмъ и за сильне огѣненье, а то въ тôмъ змыслѣ, що деякй ôтпоручники (може трохи бôльше интересованй) за сильно обставали за правомъ прислугуючимъ приходникамъ, уважаючи за єдиною можливе рѣшенье — пôдвысшенье платнѣ для сотрудникôвъ черезъ правительство. Але далеко переважнѣйша часть ôтпоручникôвъ уважала порѣшенье тои справы нашими власными силами при нашихъ хочь и якъ скупыхъ средствахъ въ дусѣ братнои любови, въ дусѣ церковнои и народнои спôльности, яко безвзглядно конечне. Такъ те внесенье, котре поставивъ о. Танячкевичь, щобы приходники ôтступали сотрудникамъ безъ взгляду на ихъ трудъ трету часть доходôвъ церковныхъ и якій кусникъ города (хочь те внесенье незначною бôльшостею голосôвъ упало) якъ и те друге внесенье, поставлене о. Левицкимъ (котре принято), щобы для полагодженя ôтносинъ мѣжь приходниками а сотрудниками обѣ стороны выбирали собѣ судіѣвъ полюбовныхъ, для котрыхъ суперъ-арбитромъ бувъ-бы деканъ, и така угода потверджена ординаріятомъ мала бы силу обовязуючу, — служатъ сего незбитымъ доказомъ.

Третя справа дотычно часу каноничныхъ институцій и подѣлу кресценцій выказала досадно такій гнетъ тяжкихъ обставинъ якъ политичнои натуры (черезъ маєвй законы зъ 1874 р.) такъ и економичнои надъ нашимъ духовеньствомъ, що полагодженье сеи справы въ змыслѣ нашихъ потребъ (якъ въ догоду остаючихъ по священикахъ вдôвъ и сирôтъ) стає по части зъ нашои стороны неможливымъ. Але и въ тôй справѣ выявили нашй ôтпоручники, що они не чужй нѣ то потребамъ парохій, нѣ то вымогамъ засады справедливости, нѣ активнои любови братнои. Выдатный результатъ тыхъ обрадъ бувъ той, щобы перенесеня такй ôтбувалися въ мѣсяцяхъ мартѣ и вересни, де-бы настаючому душпастырю уможливленый бувъ засѣвъ а уступаючому збôръ плодôвъ зъ пôль ерекціональныхъ.

Коли въ чѣмъ увидатнився самостôйный характеръ нашого духовеньства, то се безперечно въ справѣ асекураціи церквей и приходскихъ будынкôвъ. Хочь и поставлена зôстала тая справа ординаріятомъ на порядокъ дневный для сего збору, то моторомъ до неи було само духовеньство. Уважаємо за нашь стислый обовязокъ пôднести на сѣмъ мѣсци — *и звертаємо на се увагу децидуючихъ сферъ, котрй на нещастье не умѣли приналежно оцѣнити культурно-суспôльнои ваги нашого духовеньства*, — що тое духовеньство, само находячеся въ найтяжшôмъ матеріяльнôмъ положеню, стає иниціяторомъ въ кождôй потребѣ економичнôй свого народу, де тôлько ходитъ, щобы тягарѣ єму уменшити, и всѣ силы интелигенціи и досвѣду обертає на те, щобы єго долю учинити лекшою. Пересправа асекураційна на зôбраню ôтпоручникôвъ посвѣдчає се документально. Чи возьмемо проєктъ о. Меруновича, чи зрєктификованый о. Витошиньского, въ котрыхъ заапликовано для переведеня сеи справы засаду милостинѣ (не входячи на тôмъ мѣсци въ meritum самого проєкту), чи проєктъ о. Танячкевича для основаня власного товариства асекураційного съ характеромъ стисло умѣетнымъ и правнымъ, — всѣ они выказали, що духовеньство наше руководится такими идеями, котрй переведенй въ дѣло, тôлько правдиву, тревалу користь принести можутъ. Маємо повну надѣю, що анкета, выбрана зъ самыхъ ôтповѣдныхъ силъ (дръ Алекс. Огоновскій, дръ Ив. Добряньскій, о. Меруновичь, о. Ник. Сѣчиньскій, о. Танячкевичь и о. Гойданъ), вывяжеся зъ принятого на себе обовязку такъ, якъ се добро народа и честь духовеньства руского вымагає.

Якій-бы не богатый въ результаты и бувъ сей першій крокъ автономичный нашого духовеньства, мы переконанй, що ôнъ єсть першимъ крокомъ до великои будущины, до якои мы можемо сказати тôлько — щасть Боже!

NB. Подрôбного справозданя въ послѣдного збору ôтпоручникôвъ не подаємо, бо сподѣваємось, що власть верховна уважати буде конечнымъ — подати духовеньству официяльне справозданье пôсля записокъ секретарѣвъ, бо то буде служити заразомъ для поодинокихъ ôтпоручникôвъ легитимаціею довершеного мандату.

Переглядъ часописей.

„Карпатъ“ о потребѣ народнои литературы на угорскôй Руси. „Bukowiner Pädagogische Blätter“.)

Послѣдне (19) ч. „Карпата“ принесло намъ рѣшучу змѣну въ поглядахъ сеи газеты, якй она

Франъ-масоны а католицизмъ.

Въ 2929-тôмъ числѣ петербургского „Новаго Времени“ въ 7 мая сего року помѣщена цѣкава статія п. М. Загуляєва про т. зв. „Франъ-масонôвъ“, съ котрою уважаємо не лишнымъ близше познакомити нашихъ читателѣвъ, тымъ бôльше, що власне недавно выдавъ папа Левъ XIII енциклику противъ згаданого повысше тайного товариства, котре мало и ще подекуды и доси має въ свѣтѣ досыть велику вагу.

П. Загуляєвъ зачинає ôтъ указаня на те, що въ ненастаннôй боротьбѣ за власть и перевагу въ захôднôй Европѣ найзавзятѣйше выступали противъ себе два моральнй звязки, истнуючй за границями народностей и верствъ — католицизмъ и „всесвѣтне братство вôльныхъ каменярѣвъ“, бôльше звѣстне пôдъ именемъ „Ордену Франъ-масонôвъ“. А позаякъ именно католицизмъ бажавъ загорнути пôдъ свою власть весь свѣтъ, а товариство каменярѣвъ найбôльше и найзавзятѣйше, хочь и тайно, перешкаджало єму въ тôмъ, то католицизмъ завсѣгды уважавъ се товариство за найнебезпечнѣйшого и найсильнѣйшого свого ворога. Тымъ-то кождый папа XIX столѣтя, вступаючи на престолъ, метавъ найперше „громы Ватикана“ на се „неморальне“ и „богопротивне“ на-пôвъ тайне товариство, що сѣтями своихъ „льожь“ и „Великихъ Востокôвъ“ обôймало не тôлько всю захôдну Европу, але и всѣ точки решты свѣта, куды поселились выходцѣ захôдно-европейскихъ народностей. Истнувало се товариство de facto, помимо забороны, и въ Россіи до 1828 р., маючи свôй „Великій Востокъ“ и свои „льожѣ“ якъ въ Петербургѣ, такъ и во всѣхъ головныхъ мѣстахъ державы. Въ цѣкавôй книжцѣ „Уложеніе великой масонской ложи Астреи на В. (на Востоцѣ) С. Петербурга“, выданôй 1816 р. (пôсля масоньскои рахубы въ 5815), пôдъ згаданымъ „Уложеніемъ“ красуются пôдписы представителѣвъ „провинціяльныхъ льожь“ Ревеля. Кронштату, Ѳеодосіи, Житоміра, Митавы, Кіева, Полтавы и Твери.

Окрôмъ Россіи, въ котрôй теперь масоньства de facto нема, истнує оно и процвитає у всѣхъ решта краяхъ образованого свѣта. Тамъ, де єго тôлько терплятъ або де оно допущено на пôдставѣ уставы о свободѣ товариствъ, — тамъ оно бокує ôтъ правительства; противно тамъ, де правительство єго признало, оно допускає контролю правительственнои власти, котра въ нѣмъ має своихъ осôбныхъ уповномоченыхъ. Въ иншихъ европейскихъ державахъ масоны стараются оминати сю контролю тымъ, що выбираютъ своими членами высокопоставленй особы зъ пануючихъ домôвъ. Такъ всѣ сыны англійскои королевы Викторіи — члены масоньского ордену, а наступникъ англійского престола, принцъ Уельскій — почетный великій майстеръ всѣхъ масоньскихъ льожь сполученого королевства. Германьскій наслѣдникъ престола — масонъ, италійскій король Гумбертъ бувъ членомъ сего ордену до вступленя на престолъ, а герцогъ Аостскій и теперь — майстеръ однои зъ провинціяльныхъ италіяньскихъ льожь. Въ лютераньскôй Нѣмеччинѣ нема и однои пануючои родины, въ котрôй не було бы двохъ-трохъ членôвъ ордену. Въ теперѣшнôй републиканьскôй Франціи самъ президентъ републики и всѣ єго министры, окрôмъ министра вôйны,—всѣ належатъ до масоньского ордену.

Римска курія, очевидно, не може стерпѣти побôчь себе свѣтского товариства съ такимъ самымъ „всесвѣтнымъ характеромъ“, котре не таится съ тымъ, що єго цѣль — сполучити весь рôдъ людскій въ чувствѣ братнои любови и широкои вѣротерпимости, и длятого то и годѣ дивуватися, що и такій высоко-образованый голова католицкои церкви, якъ папа Левъ XIII, кинувъ недавною енцикликою въ се товариство свои духовнй громы. До сего кроку спонукали папу двѣ рѣчи. По перше, Ватиканъ невдоволеный Берлиномъ, а престолонаслѣдникъ нѣмецкій єсть членомъ масоньского ордену. Ватиканъ мавъ отже случайнôсть высказати своє невдоволенье зъ церковнои политики нѣмецкого правительства. По друге, сею енцикликою папа Левъ XIII мавъ случай заперечити вѣсти, ширенй деякими ультраклерикалами, що ôнъ бувъ за-молоду масономъ, а теперь не тримався традиціи религійнои нетерпимости, котру показувавъ въ 1860-тыхъ рокахъ єго попередникъ Пій IX.

Бôльшôсть образованои публики, котра въ загалѣ рѣдко займався сею справою, держится одного зъ двохъ поглядôвъ. Однй переконанй, що масоньскій орденъ, пôдъ покрывкою справъ добродѣйныхъ и нешкôдливыхъ философичныхъ розгадокъ, творитъ въ дѣйстности дуже небезпечне тайне революційне товариство, що хоче захопити скрôзь въ свои руки власть и опрокинути теперѣшнй порядки; другй знову готовй думати, що теперѣшне масоньство — не бôльше, якъ пуста забавка незанятыхъ людей, шукаючихъ въ льожахъ и въ „братныхъ працяхъ“ ôтдыху и розрывки ôтъ однообразности свого житя. Обѣ сй крайнй думки однако несправедливй.

Съ основными своими науками „вôльнй каменярѣ“ зовсѣмъ не крыются, противно, выдаютъ навѣть богато книжокъ и газетъ, зъ котрыхъ можна бачити ихъ дѣяльнôсть и ихъ философичну науку. Першій параграфъ масоньскои конституціи признає истнованье Бога, котрого называє „Великимъ Рѣзьбяремъ Вселенной“, и безсмертнôсть душѣ. Бути масономъ може тôлько той, кто признає сй два догматы. Безбожникôвъ и многобожникôвъ до товариства зовсѣмъ не допускаютъ. Симъ впрочѣмъ и вычерпуєся вся религійна сторона масоньскои науки. Думка-жь про всесвѣтне братство, скупляюче всю людскôсть въ шуканю правды и добра, стоитъ зовсѣмъ на боцѣ ôтъ религійныхъ справъ. Шуканье се — то обовязокъ кождого масона. Чинити добро ближнёму, улекшати терпѣня бѣдныхъ, — се средства до повысшои цѣли.

Не тôлько сй впрочѣмъ идеальнй основнй догматы ордену, котрый числитъ мнліоны своихъ членôвъ, притягаютъ до него людей, а бôльше ще матеріяльнй выгоды, котрыхъ сподѣваєся бôльшôсть ôтъ належности до него. Выгоды сй безконечно рôжнороднй. Звѣстно, що неморальному чоловѣкови годѣ попасти до сего товариства и такимъ чиномъ складаєся оно въ самыхъ такихъ людей, на котрыхъ можна спуститися. Они скрôзь и пôзнаются при помочи знакôвъ и фразъ, звѣстныхъ тôлько для втаємниченыхъ. Въ самыхъ льожахъ масоны вважаются за рôвныхъ. Клясовй рôжницѣ щезаютъ. Черезъ те масонъ може далеко скорше числити на зближенье съ вплывовыми высокопоставлеными особами, на ихъ протекцію и помôчь. Въ Франціи на пр. приналежнôсть до ордену — се могуча попора щастю на политичнôмъ поли.

Дальше притягає людей до масоньства такожь єго таємничій обрядъ и ихъ одѣжь, ланцухи и т. п., въ котрыхъ являются єго члены якъ на своихъ засѣданяхъ, такъ и публично, на пр. въ Англіи при закладаню всѣхъ публичныхъ будынкôвъ, або въ Бельгіи на по-

доси заступала, а симъ здаеся и змѣну въ поглядахъ тои публики, котрои она есть представителемъ и речникомъ. Зъ того, що читаемо въ передной статіи послѣдного числа „Карпата“, видимо, що на угорской Руси не перевелися ще здорово мыслячи люде а хочь на якійсь часъ заморочени „убѣжденіями“ посторонныхъ пріятелѣвъ, — видятъ нынѣ, що лишь власный трудъ, власна праця на роднôй нивѣ можутъ ихъ спасти ôтъ загальнои заглады, ôтъ потоненя середъ придавляючои ихъ зô всѣхъ сторôнъ мадяризаціи. „Карпатъ“ застановляеся въ 19 ч. с. р. надъ причиною упадку Русинôвъ на Угорщинѣ и шукае причинъ, задля якихъ не пôдносится просвѣта въ народѣ помимо того, що ôтъ кôлькохъ вже десяткôвъ лѣтъ суть на угорской Руси численни школы, зъ котрыхъ що року стôлько а стôлько выходитъ дѣтей, и приходитъ ось до якого заключеня: „Причина въ томъ — каже „Карпатъ“ — що не имѣемъ печатныхъ изданій для народа, не имѣемъ простонародной литературы, какъ то имѣютъ всѣ прочіе народы въ кругъ насъ, Мадяре, Словаки, Сербы, Нѣмцы, Ромуны, даже и жиды!“ (На своихъ землякôвъ въ сусѣдной Галичинѣ, такихъ-же самыхъ Русинôвъ, забувъ бѣдолашный „Карпатъ“; ну, та най тамъ его, — у „Карпата“ видко поки-що „extra Hungariam non est vita...“) Застанавляючись дальше надъ средствами усуненя злого, каже „Карпатъ“, що выдавати книжочки и газеты для народа и въ народнôмъ языцѣ есть нынѣ необходимою конечностею и що такѝ выдавництва не тôлько можутъ удержатися на угорской Руси але и ôтповѣдно и постепенно розвиватися. „Есть у насъ въ народѣ — каже „Карпатъ“ — 460.000 душъ, довольно матеріяльныхъ силъ къ тому, чтобъ таковое предпринятіе не только начати и продолжати, но съ года на годъ постепенно и розвивати. Вотъ, дѣлали то и прочіе народы изъ начатка, можемъ дѣлати и мы.“ Славно, пане редакторъ „Карпата“! За сѝ жизненни гадки, высказанѝ вами, належится вамъ лишь повне признанье ôтъ кождого щирого Русина. Судячи зъ того, що дальше пише „Карпатъ“, можна-бы вносити, що гадка народнои просвѣты доспѣла на угорской Руси вже высоко, бо „Карпатъ“ каже дальше: „Имѣемъ въ рукахъ воззванія истинныхъ любителей народа въ семъ отношеніи, — имѣемъ и словесныя обеспеченія мужей находящихся въ высочайшихъ достоинствахъ церковныхъ и гражданскихъ увѣряющихъ насъ о томъ, что таковое предпринятіе будетъ успѣшнымъ и обезпеченымъ“. Дальше доказуе „Карпатъ“ що поодинокѝ люде заявили вже охоту закуплювати такѝ выданя популярнѝ по 5—10—20 примѣрникôвъ и що есть надѣя, що мѣжь рускимъ народомъ на Угорщинѣ розходилось бы 2—3000 прим. такихъ выдань популярныхъ а „Общество св. Стефана“ готове приняти на себе выдавництво такихъ книжочокъ.

Сей здоровый объявъ на угорской Руси наповняе и насъ галицкихъ Русинôвъ великою радостею, та жаль тôлько, що нашѝ ôтношеня съ угорскими братями суть того рода, що мы не можемо однѝ другимъ помагати, якъ-бы се належало. Думамо однакожь, що угорскѝ братя не возьмутъ намъ за зле, коли мы звернемо ихъ увагу на нашѝ галицко-рускѝ товариства просвѣтнѝ, котрѝ займаются такими-жь выдавництвами популярными; чей-же галицкѝ Русины близше стоятъ угорским, якъ Словаки або Сербы. Звязь съ тыми товарютвами могла-бы лишь спасительно ôтдѣлати на змаганя Русинôвъ угорскихъ.

Алеколи вже бесѣда о „твердоглавôмъ Карпатѣ“, то мусимо згадати и о тыхъ твердоглавыхъ, котрѝ нѣякъ не можутъ пôймити, въ якôй звязи стоитъ имъ австрій або одна загадка, а хочь-бы и два лихѝ стишки съ педагогіею. Передъ нами лежатъ буковиньскѝ „Pädagogische Blätter“, выдаванѝ п. И. Глѣбовицкимъ (чит. Глѣбофицкимъ; гляд. тамъ-же ч. 1 р. 1884: „Лекція зъ науки правописанія“). Побôчь интересныхъ и поучаючихъ статей въ языкахъ нѣмецкôмъ и румуньскôмъ не бачимо тутъ жадныхъ статей въ рускôмъ языцѣ, крôмъ наведеныхъ вже „лекцій“, загадокъ и стишкôвъ безъ всякои чи дидактичнои чи педагогичнои вартости. А прецѣ и на Буковинѣ суть школы, де учатъ руского языка и де лишь выключно въ тôмъ языцѣ можна учити. Пора, щобъ нашѝ братя на Буковинѣ стали серіознѣйше думати о рускôмъ дѣлѣ шкôльнôмъ; черновецкій университетъ, буковиньскѝ гимназіи и школы народнѝ ажь надто широке подаютъ до сего поле.

ДОПИСИ.

Зъ Залозецкого.

Прочитавши статію о. Кобыляньского о целибатѣ, помѣщену въ ч. 8 урядовои епархіяльнои часописи „Руского Сіона“, якъ также допись зъ надъ Прута въ „Дѣлѣ“, не можу промовчати тои слабои стороны Всч. о. Кобыляньского, що привыкъ за остро судити ближнёго свого, а навѣть бачити въ кôмсь щось таке, о чѣмъ тому анѣ снилося. Такъ якъ посудивъ о. Кобыляньскій Всч. о. Качалу, що тяжко грѣшитъ выступаючи противъ Змартвыхвстанцѣвъ та Єзуитôвъ, не памятавъ на слова св. Єфрема, котрѝ точно въ той часъ ôтмовлявъ, бо дѣялося се въ великôмъ постѣ, „ей Господи Царю, даждь ми зрѣти моя согрѣшенія и не осуждати брата моего“, — такъ теперь посудивъ дописувателя зъ надъ Прута о невѣрство.

Дотычно Єзуитôвъ скажу мимоходомъ, що радше имъ бути-бы мисіонерами межи народами ще поганьскими, — се було-бъ спасительнѣйше дѣло. Чому не „избираютъ благую часть“ и чому о. Кобыляньскій не радитъ имъ спѣшити тамъ, де тысячѣ душъ загибаютъ?

А вже жь и Всч. о. Качала мавъ право сказати дещо о Єзуитахъ, хочь-бы на тôй пôдставѣ, що и одинъ зъ папъ римскихъ зъ причины надъужитя знѣсъ бувъ законъ оо. Єзуитôвъ, бо генералъ ордена хотѣвъ бути старшимъ ôтъ головы церкви, а въ оглядѣ на вѣкъ XVIII пôдъ заг. „Przyczyny zniedołężenia szlachty polskiej“ читаемо: „Коли выхованецъ Єзуитôвъ Жигмонтъ III осѣвъ на престолѣ польскôмъ, страшно взмôгся пôдъ его опѣкунчими крылами законъ Єзуитôвъ и розпочавъ теперь на добре велике дѣло выкорѣнюваня просвѣты въ народѣ. Унія берестейско-литовска, наверненье многихъ зъ можновладныхъ иновѣрцѣвъ були першимъ великимъ крокомъ въ тôй мѣрѣ, по чѣмъ наступили запеклѝ переслѣдованя социніянъ, рускихъ неунитôвъ, а остаточно захопленье публичного выхованя. Народъ колись выровумѣлый на чужѝ думки религійнѝ, заслѣплювався що-разъ бôльше фанатизмомъ нерозумнымъ, а насилье чинене вѣрѣ другихъ выкликало тяжку вôйну домашну, котра потоками братнёи крови и пожежами ущасливила ôтчину. Єзуиты здобули собѣ найповнѣйшій тріюмфъ, коли отемнили и зледащили народъ въ своихъ школахъ... Всяке лихо взмоглося пôдъ ихъ опѣкою до найвысшои степени, ажь наконець упадкомъ честнотъ публичныхъ — и Польща упала.“ А Каетанъ Козьмянъ мовитъ: „Школа въ Люблинѣ була повѣрена комисіи едукаційнôй єзуитскôй ôтъ многихъ лѣтъ затемнявшôй въ Польщи головы кôлькохъ поколѣнь.“

Наводжу свѣдоцтва зъ польскихъ жерелъ, щобы не ухибити „Р. Сіонови“, котрый въ ч. 8 зъ с. р. уважае конечною рѣчею реформу оо. Василіянъ повѣрити Єзуитамъ по причинѣ недостачѣ питомыхъ силъ, отже щобъ не заперечивъ компетенцію нашому чоловѣкови хочь-бы найповажнѣйшому и съ здоровымъ поглядомъ. Я вѣрю, що межи нами есть велика умственна сила. Коли находятся мужѣ до правленя діецезіею, то найшлись-бы и до реформы оо. Василіянъ.

Нехай-же о. Кобыляньскій не дивуеся, що Русины страхаются Єзуитôвъ. Русины, поученѝ исторіею, боронятся передъ загладою свого обряду и своеи народности, — бо-жь у вѣрѣ мисій для насъ вже чей не треба! Оборону о. Кобыляньского можна уважати лишь яко проблемъ а не аксіомъ, позаякъ она есть передчасна и ôнъ же не пророкъ, щобы мôгъ предвидѣти добрый конець поновленои акціи Єзуитôвъ и Змартвыхвстанцѣвъ супротивъ Руси.

О. Кобыляньскій каже, що за-для вѣры треба выречися народности. Але если-бы поважалися Єзуиты шахъ завдати нашôй народности, то всѣ Русины однодушно поучили-бъ ихъ, що мы исповѣдуемо вѣру правдиву, а нашу народнôсть уважаемо рѣчею не противною вѣрѣ и самѝ зберемо складки на нихъ, щобъ ихъ выслати въ краѣ поганьскѝ, де ихъ мисія необходима.

Допись зъ надъ Прута анѣ разъ не здраджуе, яко-бы авторъ не вѣривъ въ слова Христовѝ „входяй въ бракъ, добре творитъ, не входяй, лучше“. Дописуватель зъ надъ Прута хоче въ тôй справѣ видѣти in medio virtus и ити за словами ап. Павла: „Отрѣшилъ ся еси жены не ищи жены, привязалъ ся ли еси женѣ не ищи разрѣшенія“. Дописуватель зъ надъ Прута хоче, щобы целибатъ яко средство усовершаюче слѣдувавъ зъ внутрѣшного переконаня и доброи волѣ и не уважае его за науку безъусловну, якъ то твердитъ о. Кобыляньскій, котру конечно приняти треба. Исусъ Христосъ пôднѣсъ супружество до тайны. А наколи частный досвѣдъ на целибатѣ въ примусу оказуе дуже сумнѝ послѣдства, то радше женитися, анѣжь „разжижатися“. Се видимо на латиньскихъ декотрыхъ священикахъ. Дуже мудро постановлено въ нашôмъ обрядѣ, що на силу целибату не наказуеся, а кождый мае свободу выбору: оженится зробивъ добре, не женится, зробивъ добре, бо зробивъ се въ вольнои волѣ и певна порука, що надъужитя не буде. Дѣло целибату у насъ ще напятноване иншимъ знаменемъ. Ого якъ сказавъ дописуватель зъ надъ Прута, нашимъ кандидатамъ до митры люде мірскѝ межи прочимъ кладутъ за условіе запровадженье целибату въ гр. к. духовеньствѣ. Таке поступованье може кождого обурити, бо вѣру уважаеся яко средство до политичныхъ цѣлей и ôтбираеся свободу нашимъ владыкамъ въ управленю духовнôмъ. Про-то въ теперѣшнôмъ часѣ най не подивуе о. Кобыляньскій тому, если кто оборону его целибату въ такôмъ видѣ узнасть за педантерію або посудитъ его о охоту доступити промоціи въ достоиньствѣ.

Если ктось хоче другихъ учати совершеньства, муситъ самъ совершеннымъ бути. Исусъ Христосъ лишивъ до волѣ совершеньство, наколи сказавъ до законника „аще хочешъ совершенъ быти, продаждь имѣніе свое и роздай нищимъ“, увзглядняв тую обставину: „могій вмѣстити да вмѣститъ“, щобы не прійшло до соблазни „послѣднои гôршои ôтъ первои“.

Non dantur saltus in natura, самѝ знаете, о. Кобыляньскій! Пробуйте самѝ себе впередъ усовершити, бо той фактъ, що Вы обмѣняли приходъ гôршій за лучшій, де при оцѣнцѣ приходôвъ и скôлькôсть слюбôвъ береся въ рахунокъ, впроваджуе кождого на вдогадъ, що вы таки не противнѝ жонатому житю. Наколи вже Вы самѝ чи то черезъ помылку чи черезъ що иншого оженилися и не можете покликатися на слова Христовѝ „образъ дахъ вамъ“, пробуйте заводити целибатъ въ своѣмъ приходѣ, тамъ буде ôнъ процвитати пôдъ Вашимъ окомъ, тамъ найлучше лично переконаетеся о его спасительности. Боимося, щобъ Вы не почули справозданя зъ Вашои дѣяльности, „nemo propheta in patria sua“, а почувши въ собѣ немôчь, може-бы Вы лекше немôчь другихъ перенесли и ближныхъ о тяжкѝ грѣхи и невѣрства не посуджували.

Свобôдно и Вамъ на пôдставѣ нравственнои засады „prima caritas ab ego“ себе заощадити а мене уважати чоловѣкомъ, противъ котрого „kämpfen auch Götter vergebens“ наука въ такôмъ видѣ, якъ доси [illegible] въ менѣ не принесе плода и до [illegible] не приведе тому, що я оженився, [illegible] чихъ жонатыхъ, котрѝ выбôръ [illegible] зробили не черезъ помылку, але [illegible] розвагою!

Одинъ зъ [illegible]

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ

Австрійско-Угорска Монархія

(*Палата посольска рады державна*) [illegible] чила дня 23 н. с. мая спеціяльну дискусію [illegible] VI главою закона промыслового. [illegible] принявъ въ другôмъ и третôмъ читаню [illegible] законъ разомъ съ додатковымъ внесеньемъ [illegible] перца, що законъ входитъ въ житье [illegible] сяцѣ по оголошеню, а позаякъ въ теперешнихъ ôтношеняхъ годѣ припускати, щобы [illegible] палатѣ знайшлася противъ сихъ рѣшень [illegible] то можна вже теперь сказати, що ухвалы посольскои станутся обовязуючимъ закономъ [illegible] значенье маютъ тѝ постановы легко [illegible] коли ся зважитъ, що они маютъ своимъ [illegible] томъ соціяльну реформу и прямуютъ до [illegible] соціяльного пытаня. — Що ухваленый [illegible] въ силѣ усунути всѣхъ недостаткôвъ [illegible] устрою и зреализувати идеалы соціяльныхъ [illegible] форматорôвъ, хочь-бы лишь на точцѣ [illegible] капиталиста фабриканта а робôтника, о [illegible] переконанѝ дуже добре такъ либералы [illegible] серватисты вѣденьского парляменту, а [illegible] погляды роздѣляло такожь и правительство [illegible] въ проектѣ закона добачало лишь пробу [illegible] соціяльныхъ ôтношень. — Слабою стороною [illegible] леного закона, котрый, кажучи мимоходомъ [illegible] товано троха чи не запобѣжно, есть тенденція [illegible] шити пытанье соціяльне въ дорозѣ [illegible] нôй. Тенденція ся объявляеся именно въ [illegible] многихъ случаяхъ зарядженье певныхъ [illegible] шаеся узнаню административнои власти [illegible] що сформулованье всѣхъ случаѣвъ, [illegible] пригодитися въ житю, стрѣчае на великѝ [illegible] сти, треба однакожь и се признати, що [illegible] за великои свободы власти выконуючой [illegible] тись небезпечнымъ, позаякъ нѣкто не [illegible] ручити, що органы власти повномочія [illegible] надъужіютъ. — Ограниченье працѣ дѣтей [illegible] щинъ и охорона ихъ противъ вызыскуваня [illegible] талистами-фабрикантами ставится въ законѣ [illegible] ципіяльною точкою, но сей-же законъ [illegible] рôвночасно министрови право, въ певныхъ [illegible] чаяхъ ôтступити ôтъ загального правила [illegible] нѝ ôтношеня житя насунули трудность [illegible] лованя выемокъ въ дорозѣ законодавной [illegible] нокъ недѣльный становится правиломъ [illegible] него позволяе законъ административной [illegible] въ певныхъ ôтношеняхъ ôтступити, а [illegible] шимôсть характеризуе цѣлый законъ, [illegible] резъ то много тратитъ на вартости, [illegible] норовленье его постановъ буде залежати [illegible] въ чіихъ рукахъ буде знаходитися власть [illegible]

(*Кандидатска бесѣда*). Секретарь [illegible] угорскôмъ министерствѣ торговлѣ Матекович [illegible] выголосивъ недавно передъ выборцями [illegible] бесѣду, котра задля вплывового становища [illegible] кандидата на посла выкликала въ всѣхъ [illegible] политичныхъ Угорщины и Австріи [illegible] интересъ. — Представляючи исторію [illegible] угорскихъ ôтношень торговельно-цловыхъ [illegible] нѣсъ именно Матековичь, що спôльна [illegible] цлова мае свои некористи, но такъ якъ [illegible] р. 1867 поправила угода зъ р. 1878, то [illegible] Угрôвъ мае бути, при заключуваню [illegible] цловои съ Австріею, усунути всѣ недостатки [illegible] показалися въ послѣднôмъ періодѣ. Матекович [illegible] объявивъ себе вправдѣ приклонникомъ [illegible] территоріи цловои, не прямуе ôнъ [illegible] безъусловнои угоды, но стоитъ на основѣ [illegible] 12 § 58 закона зъ р. 1867, пôсля котрого [illegible] буде присилувати другу сторону до ôтступленя [illegible] уступокъ. И наколи-бы переговоры въ тôй [illegible] не довели до користного результату, то [illegible] буде по думцѣ Матековича на правнѝ [illegible] змѣнити принципъ переговорôвъ и постановити [illegible] о утвореньe самостôйнои угорскои цловои [illegible] торіи.

(*Ревизія регулямину палаты посольскои*). [illegible] На засѣданю палаты посольскои зъ дня [illegible] мая поставивъ пос. Матушь внесенье, [illegible] мисія зъ 18 членôвъ на основѣ досвѣдôвъ [illegible] дувала регулямпнъ палаты посольскои [illegible] жила ôтповѣднѝ внесеня.

(*Выдоры до спôльныхъ делегацій*). [illegible] бувшихся дня 23 н. с. мая выборахъ до [illegible] ныхъ делегацій выбранѝ делегатами [illegible] чины: Хшановскій, Чайковскій, Евзевій [illegible] скій, Грохольскій, Гавзнеръ, Яворскій [illegible] а заступниками Мадейскій и гр. Дѣдушицкій. [illegible] Послы нѣмецкѝ зъ Чехъ не приняли [illegible] ного имъ ческимъ клюбомъ компромиссу [illegible] вили самыхъ своихъ кандидатôвъ. Послы [illegible] явилися при выборахъ въ повнôмъ числѣ [illegible] бôльшостою 8 голосôвъ выбрали ческихъ [illegible] датôвъ; зъ пословъ нѣмецкихъ трехъ [illegible] рожнѝ картки.

(*Моравскій маршалокъ краевый баронъ Мандъ*) мае пôсля информацій „Pokrok-а“ [illegible] зъ своеи посады, а его мѣсце мае занять [illegible] теръ. — Въ палатѣ посольской належить [illegible] до центрумъ и въ всѣхъ важнѣйшихъ [illegible] голосувавъ завсѣгды майже съ правицею [illegible] тивно, бр. Видманъ, котрый теперь хоче [illegible] ухилитись ôтъ политичного житя, есть [illegible] прихильникомъ либерального сторонництва [illegible]

хоронахъ своихъ членôвъ. Въ Бельгіи масоны въ загалѣ явно выступаютъ противъ клерикального фанатизму тамошного духовеньства, котре бажае тамъ загорнути собѣ выключный вплывъ на народъ. За-для сеи боротьбы масоны выбрали въ Бельгіи нѣбы сталый выдѣлъ п. н. товариство свобôдной мысли (La Libre Pensée).

Масоньского ордену римска курія боится далеко бôльше, нѣжь всякихъ иншихъ религійныхъ чи политичныхъ товариствъ. Передъ проповѣдниками безбожія (атеизму) и безначальства (анархіи) ѣй не дуже то страшно. Она добре знае, що народнѝ масы нѣколи не дадутся пôрвати безповоротно анѣ безбожіемъ, анѣ идеею ôткидуваня всякои власти, що они завсѣгды будутъ чути потребу бути пôд чіимсь моральнымъ и матеріяльнымъ проводомъ. Єзуиты, ся такъ сказати „квинт-есенція“ католицизму, думаютъ навѣтъ, що для торжества ихъ справы, не було-бы некористно, якъ-бы одного прекрасного дня всѣ народнѝ масы потонули на часъ въ невѣрствѣ и анархіи. На руинахъ истнуючихъ порядкôвъ въ хвили неминучои реакціи, имъ далеко лекше було-бы выставити будынокъ свесвѣтного пановання головы католицкои церкви, и то пановання не тôлько духовного, але и свѣтского. Съ масоньствомъ справа далеко труднѣйша вже хочь-бы черезъ те одно, що оно нѣякъ не дасться пôдклонити змаганямъ папства, позаякъ складаеся въ самыхъ розвитыхъ, образованыхъ и вплывовыхъ людей всякого вѣроисповѣданя, — и въ загалѣ боротися съ нимъ латиньскому духовеньству трудно, такъ що и енциклика Льва XIII не осягне тои цѣли, котру мали на оцѣ тѝ совѣтники, що накланяли папу до еи выданя; а не осягне тымъ бôльше, що въ нѣй нема нѣчого нового анѣ для католицкихъ борцѣвъ антимасоньскихъ, анѣ для правительствъ, котрѝ вже давно привыкли до подôбныхъ обвинень.

Бувъ, правда, часъ, коли въ рамки масоньства укладалися тайнѝ политичнѝ товариства. Таке було н. пр. знамените товариство „иллюминатôвъ“, основане народнымъ учителемъ Вайсгавптомъ, котре дуже розрослося, мало величезнѝ средства и въ котрôмъ такожь приготовлялася революція 1789 р. Покликъ тыхъ „задныхъ льожь“ бувъ: „Liliae destrue pedibus“ (вырви лилію съ коренемъ), а тогды пôдъ словомъ *лилія* скрôзь въ захôднôй Европѣ розумѣли — монархичну власть. Але масоны зôрвали съ тымъ товариствомъ всякѝ звязи и доси остерѣгаются всякои революційнои примѣшки. Думка, що знамените тайне товариство „карбонарôвъ“ — тôлько галузь масоньского ордена, — зовсѣмъ несправедлива. Карбонары переняли ôтъ масонôвъ тôлько форму ихъ организаціи, такъ само и теперь истнуюча италіяньска „коморра“. Самѝ-жь масоны тримаютъ теперь скрôзь середину межи крайными елементами реакціи и радикализму. Они нѣгде не противлятся правительству, противно помагаютъ ему въ его добрыхъ справахъ, а окрôмъ того самѝ щедро сыплютъ жертвы на всякѝ добродѣйнѝ цѣли. Нѣякого иншого факту нынѣ противъ масонôвъ нема. Многѝ-же — кôнчитъ п. Загуляевъ — суть того погляду, що коли выбирати межи двома „всесвѣтными братствами“, о котрыхъ безнастаннôмъ суперництвѣ пригадала недавно енциклика папы Льва XIII, то очевидно належитъ ôтдати перше мѣсце тому братству, котре не мае на цѣли пôдчинити пôдъ свою волю свѣтскѝ правительства и народы.

(*Згромадженье робôтникôвъ*). Дня 23 н. с. мая ôтбулося въ Бернѣ на Моравіи згромадженье робôтникôвъ, въ котрôмъ приняло участь близько 2000 людій. — На дневнôмъ порядку нарадъ, котрѝ ôтбувалися пôдъ ôткрытымъ небомъ, стояла справа нормального дня робочого. Бесѣдники, межи котрыми було такожь двохъ вѣденьскихъ робôтникôвъ, бажали ограниченя деннои працѣ на 10 годинъ и выразили надѣю, що высша палата ôткине ухвалу палаты посольскои, пôсля котрои нормальна довгота дня робочого мае выносити 11 годинъ. Бесѣдники критикували строго бесѣду Хлюмецкого, выголошену въ тôй справѣ въ парляментѣ, якъ такожь петицію промысловцѣвъ зъ Берна, при чѣмъ пôднесено, що они основуются на неправдивыхъ даныхъ. Що до ôтпочинку недѣльного, бажаютъ робôтники, щобы се лишено до ихъ волѣ. Они не хочутъ нѣякихъ законныхъ постановъ що до богослуженя лишь соціяльныхъ реформъ. Згромадженье ôтбулося загаломъ въ порядку и спокою; а зъ запрошеныхъ фабрикантôвъ не явився нѣкто.

ЗАГРАНИЦЯ.

Кн. Бисмаркъ и его политика колоніяльна. Коли майже цѣла середна Европа занята союзомъ трехъ могучихъ монархôвъ и борбою противъ соціяльнои демократіи та анархистôвъ, розграваются въ Азіи и Африцѣ справы, котрѝ рѣшучо можутъ вплынути на дотеперѣшне становище державъ захôднои и пôвнôчно-захôднои Европы, именно Франціи, Англіи и Нѣмеччины. Першою справою, яка особливо и безпосередно дотикае сихъ державъ, есть лондонска конференція въ справѣ египетскихъ финансôвъ. Давно заповѣджена ся конференція здаесь ставатися для Англіи безъ выходу, а то именно черезъ становище, яке заняли супротивъ неи Франція и Нѣмеччина. Якъ мы вже доносили, постановило француске правительство лишь пôдъ тымъ условіемъ взяти участь въ сѣй конференціи, коли побôчь справъ чисто финансовыхъ буде такожь на конференціи допущена и справа политичнои натуры, дотикаюча Єгипту. Франція, якъ видко, хоче ôтзыскати свôй давный вплывъ на Єгипетъ и въ тôй справѣ находитъ сильну помôчь въ Нѣмеччинѣ. Англія знову упорно стоитъ при своимъ, и хоче — якъ то кажутъ — чужими руками грань згортати; она не тôлько не хоче допустити якои змѣны политичнои въ Єгиптѣ, — особливожь въ користь Франціи — але навѣть и жаднои дискусіи. Положенье Англіи однакожь зъ дня на день стаеся гôршимъ и здаеся, що въ кôнци она буде мусѣла уступити. Що межи Францією и Англією прійде на послѣдокъ до якоись угоды пôдъ тою або другою формою доказуе вже то, що Англія въ послѣдныхъ часахъ упорно мовчитъ и не хоче дати жадного поясненя, якъ стоятъ теперь переговоры, веденѝ въ сѣй справѣ съ Францією. — Що найхарактеристичнѣйшимъ есть въ сѣй справѣ то то, що Нѣмеччина попирае Францію супротивъ Англіи. Поясняеся то тымъ, що Нѣмеччина ôтъ давна вже яко держава приморска, ступила на ширшу дорогу колоніяльнои политики, и задумуе розширити свою торговлю закладаньемъ власныхъ колоній. Кôлька разôвъ пробувала она выступити въ сѣй справѣ смѣлѣйше, но все неудавалося задля переваги Англіи. Спомагаючи Францію въ еи колоніяльнôй политицѣ хоче Нѣмеччина пôдкопати симъ очевидно и значенье Англіи въ позаморскихъ краяхъ. Се ѣй вже по части и удалося, тымъ бôльше, що Англія звязана Суданомъ не могла рѣшучо выступити противъ Франціи. Свѣтла побѣда француского войска а потому и дипломатіи въ Тонкинѣ, дальше занятье Мерву черезъ Россію, ослабили значно вплывъ Англіи въ Азіи, а ворохобня суданьска станесь здаеся смертельнымъ ударомъ для Англіи въ Єгиптѣ. Трудно нынѣ ще ôтгадати, для чого Англія дала змогчися ворохобни въ Суданѣ до такого степени, але на кождый случай здаеся, що лондонскѝ политики тутъ перерахувалися. Нынѣ кабинетъ Глядстона змушеный на всякій случай розвязати собѣ руки въ Єгиптѣ, и наколи-бы показалися правдивыми вѣсти, що Туреччина мае выступити чинно въ справѣ суданьскôй, то мимо волѣ прійшлось-бы и въ тôмъ добачувати вплывъ Нѣмеччины. Найновѣйшѝ вѣсти зъ Лондону доносятъ именно, що Гладстонъ уговорюеся съ Портою, щобы она выслала 10.000 войска, котре занялобы поки-що противуположне Африцѣ побереже арабске, а пôзнѣйше, коли наспѣе и англійскій корпусъ експедиційный, щобъ она заняла Суданъ и освободила Хартумъ ôтъ осады. Англія обѣцюе уступити потому зовсѣмъ зъ Єгипту и признати тутъ суверенность султана. Вѣсть ся вправдѣ ще не певна, бо ще ведутся переговоры въ сѣй справѣ, але есть она однакожь досыть характеристична до оцѣненя загального положеня. Перевага Туреччины стала-бы тогды цѣлою силою въ Азіи и Африцѣ, а европейска дипломатія зыскала-бы новый теренъ на балканьскôмъ пôвъостровѣ до дальшихъ комбинацій. Але не ту ще конець англійскимъ неудачамъ. Майже рôвночасно, коли Франція заключила угоду въ Тіенъ-Тсинъ съ Хинами, заключила она ще и другу такожь не менше важну съ африканьскимъ товариствомъ колонизаційнымъ, стоячимъ пôдъ протекторатомъ бельгійского короля для спôльнои помочи въ справахъ колоніяльныхъ надъ горѣшнымъ Конго. Товариство се обовязалося ити рука въ руку съ Францією и не допускати жаднои третои державы вмѣшуватися въ справы сеи области. Тою третою державою есть не кто иншій якъ Англія. Зъ давенъ давна уважались тутъ панами Португальцѣ, але ôтъ сорокъ лѣтъ вже не зважала Англія на права Португальцѣвъ, доперва сего року въ лютôмъ заключила Англія угоду съ Португаліею, признаючи ѣй певнѝ права и забезпечаючи собѣ тутъ значный вплывъ. Тымъ часомъ закладало тутъ товариство африканьске свои колоніи. Ôтъ давнѣйшого ще часу були тутъ на побережу такожь и францускѝ факторіи. Зъ ôтои пôйшло було, що межи Франціею а Бельгіею ôтъ якогось часу запанували були напруженѝ ôтношеня; нынѣ они залагодженѝ а справа звернулась противъ Англіи. Але не досыть на тôмъ; Франція заключила ще и зъ Боерами угоду торговельну. Коли такъ отже очевидно упадае значенье Англіи въ Азіи и Африцѣ, а пôдносится значенье и сила Франціи, выступае противъ Англіи на полудневôмъ побережу Африки въ области Ангра-Пакеня новый ворогъ именно Нѣмеччина. Ôтъ кôлькохъ вже лѣтъ пораеся тутъ купець зъ Бреми Лидерицъ, щобъ навязати тутъ ôтношеня торговельнѝ и заложити нѣмецку колонію; въ сѣй цѣли выдавъ ôнъ вже бôльше якъ пôвъ миліона зр. Минувшого року завзывавъ ôнъ нѣмецке правительство, щобъ оно взяло сѝ стороны пôдъ свою власть. Але кн. Бисмаркъ уважавъ, що не прійшла ще пора; Англія за мало була ослаблена. Доперва при помочи Франціи осягнувъ ôнъ того, що ему було потреба и теперь, якъ доноситъ „Export“, ѣде нѣмецкій ген. консуль Нахтигаль на згадане побереже, щобъ тамъ розвѣсити нѣмецку хоругвъ. Англійскѝ газеты пôдняли крикъ, вказуючи на грозяче небезпеченьство а нѣмецкѝ ôтповѣли остро называючи англійску политику захланною, жидôвскою. Та дарма, — суданьска ворохобня якъ бы тяжкимъ ланцомъ сковала ѣй руки; выгравъ лишь зъ неи кн. Бисмаркъ, а при его помочи и Франція. Якъ справы дальше пôйдутъ, побачимо въ недалекôй будучности; то однакожь рѣчь певна, що позаморскѝ колоніи стались вже нынѣ для Нѣмеччины зъ многихъ взглядôвъ жизненною потребою и що геніяльный канцлеръ нѣмецкій и въ сѣй справѣ розвивае цѣлу свою увагу и енергію.

Англія. Експедиція до Судану муситъ теперь, здаесь, вже конче наступити. Доси ще сподѣвалося англійске правительство, що ему удасться позыскати противъ Магдія абессиньского короля Оганеса. Подорожь однакожь адмирала Юета до Адуи, столицѣ абессиньского губернатора, показала инакше. Юета и его товаришѣвъ пріймили Абессинцѣ дуже ворожо и не хотѣли имъ навѣть продати живности а Юетови заявлено опôсля, що король не думае зовсѣмъ выступати противъ Магдія. Ту наглу змѣну абессиньского короля приписуютъ Англичане вплывови французскому.

Швеція. Борба короля Оскара съ норвегскимъ парляментомъ стаеся чимъ разъ бôльше завзятою. Помимо засудженя министрôвъ покликавъ король трехъ зъ нихъ до кабинету, а норвегскій стортингъ ôтповѣвъ на те тымъ, що ôтказавъ правительству жаданыхъ въ буджетѣ фондôвъ. Передъ самымъ голосованьемъ сказавъ президентъ стортингу Свердрунъ, що треба вже разъ знати, по чіѣй сторонѣ есть право суверенности и 82 голосôвъ противъ 32 ôтповѣло на то, ôтказуючи правительству жаданои сумы. Подôбно остро поступивъ собѣ стортингъ въ однôй справѣ процесовôй, въ котрôй знѣсъ вырокъ, запавшій за образу маестату.

Чорногора. До Подгорицы мае приѣхати Ассимъ-паша, якъ однѝ кажутъ, въ справѣ управильненя границѣ, а пôсля другихъ знову въ справѣ кровавои борбы межи Альбанцями и Чорногорцями. Коло Яструбаца кôлька день тому назадъ прійшло до бôйки мѣжь Альбанцями и Чорногорцями по поводу пасовиска, а пограничне войско чорногорске мусѣло выступити чинно. Одного Альбанця убито на мѣсци, а двохъ зъ Чорногорцѣвъ ранено. Крôмъ того зловили Чорногорцѣ пять альбаньскихъ пастухôвъ и ôтставили ихъ турецкимъ властямъ. Для залагодженя отже сеи справы установлено комисію, котра маеся складати зъ двохъ Чорногорцѣвъ и двохъ Туркôвъ.

НОВИНКИ.

☞ Зъ причины свѣтлого празника Вознесенія Господнѣго припадаючого въ четверъ, слѣдуюче число „Дѣла“ выйде въ суботу.

— **Зъ ц. к. краевого суду карного** одержали мы слѣдуючу допись: Cz. 8137 W Imeny JEHO Wełyczestwa Cisarya! C. k. Sud krajewyj dla spraw karnych riszył na pidstawi §. §. 489 i 493 z. o p. k. i §. 37 z. p. szczo soderżanije artykułu umiszczenoho w czyśli 52 czasopysy „Diło“ z dnia 17-o maja 1884 pid napysom „Newełyczkij pryczynok do poprawy naszoi dorohowoi mizeryi“ mistyt w sobi znamena prowyny z §. 306 z. k. proto oprawdanoju jest zarjadzena czerez c k. Prokuratora derżawnoho konfiskata toi czasopysy. — Wślidstwije toho riszenia zboronene jest dalsze rozprostranenie seho artykułu, a zabranyj nakład maje buty znyszczenyj. Powody. Uderżujuczy, szczo zwyczajem Wydiłu krajewoho jest zakon perekruczowaty i łomaty staraje sia autor soderżaniem powyższoho artykułu pobudyty czytajuczych do nenawysty i pohordy protyw Wydiłowy krajewomu, w czim mistiat sia znamena prowyny z §. 300 z. k. — C. k. Sud krajewyj dla spraw karnych wo Lwowi dnia 22 maja 1884. Lidl.

— **Столѣтный ювилей церкви св. Варвары** у Вѣдни ôтбувся въ недѣлю 25 л. мая дуже торжественно. На богослуженю були мѣжь иншими присутнѝ: шефъ секціи Поцци въ заступництвѣ министра Конрада, министеръ Флоріянъ Земялковскій, архидіяконъ дръ Пелешь, крыл. Бѣлецкій, ректоръ о. Бачиньскій, архіеп. Гангльбаверъ и многѝ иншѝ знатнѝ личности. Службу божу ôтправивъ Преосв. еп. І. Ступницкій въ сослуженю Преосв. еп. Сембратовича и митрата дра Пелеша. По полудни дававъ еп. Сильвестеръ щедрый бенкетъ, на котрôмъ бувъ присутный такожь нунцій апостольскій Ванутелли.

— **До управляючого комитету вдовично-сирôтскимъ фондомъ** выбранѝ на зборѣ: членами засѣдателями оо. Павликôвъ, Меруновичь, Дръ Омел. Огоновскій, проф. І. Костецкій и Иляр. Пачовскій; заступниками оо. Дръ Комарницкій и кат. Стефановичь; касіеромъ о. М. Карачевскій; контрольоромъ о. В. Петрушевичь; секретаремъ о. Крушельницкій сотруд. архикат.; ревизорами оо. Дръ Крыжановскій и Решетыловичь.

— **Выдѣлъ товариства „Просвѣты“** ôтбувъ засѣданье дня 24 лат. мая пôдъ проводомъ головы Дра Омеляна Огоновского. На засѣданю тôмъ 1) принято до вѣдомости, що слѣдуюча книжочка п. з. „Исторія Руси ч. V“ друкуеся; 2) рѣшено зробити другій накладъ „Статута для Читалень“, позаякъ першій вже розôйшовся; 3) установлено слѣдуючу цѣну за молитвенники въ лучшôй оправѣ: а) хребетъ полотняный и золоченый крестъ зъ переду по 25 кр. б) цѣла оправа полотняна, береги золоченѝ и золоченый крестъ зъ переду по 35 кр. — 4) принято до вѣдомости, що книжочки на преміи въ школахъ народныхъ вже оправленѝ; 5) надôсланѝ рукописи п. з. „Руска народна Читальня ч. II“ и „Шпаками годованый“ передано до першои рецензіи; 9) рѣшено дати даромъ кôлькомъ читальнямъ на ихъ прошенье книжочки зъ давнѣйшихъ лѣтъ; 7) Принято 26 новыхъ членôвъ.

— **Сегодня** (27 л. мая) о 4 годинѣ по полудни мае ôтбутися десятый загальный збôръ членôвъ „Общого рôльничо-кредитового Заведеня“. На порядку дневнôмъ збору: 1) Справозданье управляючого совѣта о дѣяльности въ р. 1883. 2) Справозданье ревизійного комитету. 3) Предложенье управл. совѣта. 4) Выбôръ членôвъ управл. совѣта. 5) Выбôръ ревизорôвъ для провѣреня рахункôвъ.

— **Ревизія.** Вчера о 5 годинѣ рано ôтбуто полиційну ревизію у слухателя львôвскои политехники п. Сполиньского пôдъ поводомъ, що у него переховуются книжки и брошуры соціялистично-революційного содержаня. При ревизіи домовôй не знайдено у п. Сполиньского нѣчого пôдозрѣного, то-жь по протоколѣ въ дирекціи ц. к. полиціи заразъ выпущено его на волю.

— **Запомоги для вдôвъ и сирôтъ** по священикахъ за р. 1883 высланѝ дальше въ деканаты бобрецкій и пѣстыньскій. Въ прочѝ деканаты будутъ розôсланѝ до пôвтора тыждня.

— **Похоронъ бл. п. проф. Стефана Курыловича** ôтбувся въ суботу. О 8 годинѣ рано ôтправлено панахиду въ домѣ покôйника и перенесено тлѣннѝ останки до церкви Успеньскои. О год. 9 розпочався парастасъ; по парастасѣ ôтслуживъ заупокôйну литургію Впр. крыл. Павликôвъ при асистѣ другихъ священикôвъ и хору питомцѣвъ. По службѣ Божôй выголосивъ Дръ Іосифъ Левицкій красноречиве слово, котрымъ тронувъ до слезъ сродникôвъ, другôвъ и знакомыхъ покôйника. По рецепціи данôй у Вп. о. Стефановича, катихита семинаріи учительскои, розпочався походъ о год. 12 черезъ ринокъ и галицку улицю на кладовище лычакôвске. Походъ той бувъ вельми величавый. За хорухвами несено вѣнцѣ ôтъ другôвъ, колегôвъ, ученикôвъ и учениць семинарій учительскихъ, мѣжь котрыми бувъ и вѣнець ôтъ учителѣвъ тернопôльскои семинаріи. Хоръ питомцѣвъ рускои духовнои семинаріи надавъ походови своими спѣвами характеръ трогаючого обряду. Крôмъ двохъ латиньскихъ священикôвъ участували самѝ рускѝ: Впр. крыл. Павликôвъ, ОО. Рейтаровскій, Яримовичь, Петрушевичь, Стефановичь и другѝ. Мѣжь рускимъ духовеньствомъ (въ ôтмѣннôй папафійцѣ) ишовъ такожь одинъ о. Змартвыхвстанець). По бокахъ ступала руска молодѣжь семинаріи учительскои съ ôтзнаками жалобы, за кондуктомъ родина покôйника, мѣжь котрою бачили мы старенького сѣдоголового священика, ôтця покôйника. Численна молодѣжь одного и другого пола була правдивою окрасою походу. Єсли жаль стискае серце, коли старѝ други и приятелѣ плачутъ за погасшимъ товаришемъ, то справдѣ важкѝ пôднеслѝ чувства будятся, коли бачимо, що сотки молодого цвѣту оплакуе свого приятеля, прощаючись на его могилѣ! По надгробнôй панахидѣ промовивъ директоръ семинаріи учительскои п. Савчиньскій, пôдносячи заслуги и честноты покôйника яко учителя, робôтника и яко чоловѣка. Жаль тôлько, що Русинъ п. Савчиньскій не згадавъ о покôйнôмъ яко Русинѣ и що выголосивъ свою бесѣду по польски!

— **Змартвыхвстаньске.** На похоронѣ бл. п. проф. Курыловича явився одинъ о. Змартвыхвстанець-холмчакъ мѣжь рускимъ духовеньствомъ и заявивъ охоту до диспуты. Зайшовъ мѣжь рускихъ богословôвъ и ставъ розправляти про *добрыхъ* и *недобрыхъ* Русинôвъ. Одинъ зъ диспутантôвъ спытавъ о. Змартвыхвстанця:

— Отже мабуть, отче добродѣю, Змартвыхвстанцѣ маютъ таку мисію на Руси, щобъ поробити Русинôвъ *добрыми* Русинами?

— Мы *идемо* стисло пôсля науки Христа,— ôтповѣвъ запытаный ломанымъ рускимъ языкомъ, — по его приказу. Мы прійшли сюды и терпѣливо зносимо ненависть и переслѣдуваня Русинôвъ, бо намъ иде лишь о пôддвигненье религійности.

— Ну, коли вы не маете цѣлей политичныхъ, коли сповняете лишь Христовѝ приказы,— то чому-жь „не стрясете порохъ зъ сапогъ своихъ“ и не забираетесь зъ-помѣжь Русинôвъ, коли знаете, що Русины васъ не хотятъ, васъ ненавидятъ.

— Не забираемося, не..., не... — и дальшѝ слова ôтповѣди завмерли на устахъ о. Змартвыхвстанця.

— **Жидôвска зухвалôсть.** До лат. консисторіи въ Тарновѣ прославъ одинъ лат. парохъ ось таку просьбу: „Предкладаю листъ, одержаный 2 мая с. р. наданый на почту въ Краковѣ. Ôтпись того листу предкладаю длятого, бо ôнъ доказуе по перше, що жиды жіютъ хлѣбомъ польского люду и що священики тôлько выняткова працюютъ надъ ширеньемъ тверезости, бо инакше, коли-бъ всѣ однаково дѣлали, я выняткова не бувъ-бы получивъ того листу зъ Кракова. Противъ жидôвъ я не то не выступавъ нѣколи непріязно, але противно, я научавъ неразъ своихъ парохіянъ, що жиды суть нашими ближными. Погрозы напятнованѝ ѣдею злости жидôвскои походятъ зъ того, що въ моѣй парохіи сего и минувшого року звышь 1000 парохіянъ слюбувало на тверезôсть. Листъ въ оригиналѣ звучитъ: „Euer Wohlgeboren! Laut Aussage mehrerer von Ihrem Kreise dass Sie das arme Volk (Juden) verfolgen, dass Sie nicht einmal Brot zu essen haben. — Ich als Rabi ersuche Sie, dass Sie von Ihren allen Plänen zurücktreten sollen sonst werde gezwungen sein alle heilige Kraft auf Sie zu legen, den Sie als Wissenschaftlicher Mensch werden wohl gelesen haben, was für ein Ende die Judenverfolger hatten, und werde Ihnen nur ein kleines Beispiel zufügen: *Faro* als erster König von Egypten wurde mit 12 Strafen gestraft, und er hat nichts gewakt, daher wollen Sie sich das merken und von allen Beispielen zurücktreten. — Ich will Ihnen noch ein Beispiel bringen: der König Dawid hat in Psalm (Capitel 7) folgendes gedichtet: *wer für Jemanden ein Grube grabt, fält selbst hinein.* Das ist der Entschluss meines Schreibens den der Ewige sagt: dass der Fräfler soll von seinen schlechten Thaten zurücktretten, so wird er leben bleiben. — Hoffentlich werden Sie sich das zum Herzen nehmen, und werden von Ihre Pläne (gegen die Juden) abstehen. — Achtungsvoll Rabbi.

— **Пожары.** Въ Грымаловѣ згорѣло д. 23 л. мая 5 господарствъ передмѣскихъ. Того-жь самого дня бувъ пожаръ въ Ярославѣ.

— **Конкурсъ стипендійный.** Совѣтъ „Нар. Дому“ розписуе конкурсъ на двѣ одноразовѝ стипед. запомоги зъ „фонда 3 мая“ по 25 зр. для убогихъ селяньскихъ ученикôвъ гимназіи або школы реальнои, рускои народности, гр. к. обряду, съ ôтличными успѣхами, для одного зъ львôвскои а одного зъ перемыскои епархіи. Речинець вносити поданя до 31 л. мая с. р.

— **Слѣдство въ справѣ петарды,** пôдкиненои пôдъ полицію въ Краковѣ ще не укôнчене. Доси переслухано въ тôмъ дѣлѣ звышь 60 овѣдкôвъ. Кажутъ, що головный организаторъ кружка анархистôвъ утѣкъ зъ Кракова заразъ на другій день по увязненю Маланкевича. Въ четверъ знайдено у одного арештованого експлодуючѝ матеріялы.

— **Въ селѣ Лисковатôмъ,** деканата устрицкого, поставлено въ церквѣ стараньемъ прихожанъ и о. Ант. Коростеньского и при запомозѣ жертволюбивого бл. п. цѣс. Фердинанда новый иконостасъ, новый головный престолъ и ôтновлено два боковѝ жертовники. Се дѣло довершили пôсля гр.-к. обряду и на вдоволенье народа артистъ-маляръ зъ Сянока п. Кароль Рожевичь и сницарь зъ Мриглода п. Малаховскій.

— **Въ Яжовѣ старôмъ,** повѣта яворôвского, ôтбулося заходомъ членôвъ тамошнои читальнѣ и о. Василя Льва торжественне святкованье памяти 3-го мая (знесеня панщины). По знесеню панщины святковано въ Яжовѣ памятный той день тôлько зъ початку кôлька рокôвъ, пôзнѣйше занедбано и ажь доперва сего року ôтновлено тое свято съ великою торжественностею. По богослуженю, при котрôмъ стрѣляно зъ моздѣрѣвъ, удався походъ на поле до креста, памятника дарованои свободы, умаеного въ смереки, хоругвы и портретъ Є. Вел. цѣсаря. О. Вас. Левъ выголосивъ тутъ горячу проповѣдь, въ котрôй згадавъ про часы пôдданьства, панщины и темноты, а ôтъ-такъ перейшовъ до нынѣшного часу волѣ и стремленя до просвѣты; просвѣта учитъ обертати свободу въ користь народну. Весь народъ бувъ святкованьемъ 3 мая дуже одушевленый и сердечно дякувавъ о. Львови за звеличанье того памятного дня въ галицкôй Руси!

— **Зъ Добромиля** пишутъ намъ: Брутальство нашихъ жидôвъ не знае мѣры и ажь лютъ бере чоловѣка, якъ не одинъ лапсердякъ жидюга безневинно згнущаеся надъ господаремъ-христіяниномъ, а той бѣдолага терпитъ, не знаючи, якъ дати собѣ рады. Сего мѣсяця мы ту були свѣдками такого случаю. Ѣхавъ собѣ селянинъ зъ Ляцкого возомъ по-при хату жида Зися Либермана. Въ тôмъ выбѣгъ зъ хаты сынъ Зися, жидикъ Шмуль, задержуе селянина и каже ему ôтвезти до мѣста ношѣ, котрыми въ ляцкôй жупѣ сôль носятъ. Селянинъ не хотѣвъ; тогды Шмуль почавъ его паскудити послѣдными словами, а далѣ выбѣгъ и самъ Зисьо Либерманъ и почавъ селянина окладати цибухомъ. Така брутальнôсть обурила свѣдкôвъ тои сцены надстражника Студзѣньского и писаря судового Теслю и они почали жида рефлектувати. А жидюга ôтповѣвъ имъ: „Єго (селянина) муситъ холера взяти!“ — Щось подôбного може дѣятись тôлько въ нашôй Галилеи!

— **І. И. Крашевского** именувавъ загальный збôръ ческои читальнѣ академичнои одноголосно почетнымъ членомъ. Зъ уваги, що се сталось якъ-разъ по засудѣ Крашевского, треба сей фактъ уважати демонстраціею противъ Нѣмцѣвъ.

— **Царь Александеръ III** мае — якъ довѣдуесь „Wiener Allg. Ztg.“ — при кôнци липня о. р. удати-

ся въ подорожь съ царицею и престола наслѣдникомъ до Кіева, Варшавы и Москвы. Єсть въ проектѣ пôдчасъ побыту царя въ Варшавѣ зъѣздъ его зъ цѣсаремъ австрійскимъ, престолонаслѣдникомъ нѣмецкимъ и княземъ Генуи, стрыємъ короля италійского.

— **Галицка желѣзниця трансверзальна** буде ôтдана въ осени с. р. цѣла до ужитку публичного. Теперь ôтбуваются переговоры съ другими желѣзницями дотычно регуляціи руху желѣзницѣ трансверзальнои.

— **Въ Богородчанахъ** ôтбудеся дня 26 л. червня доповняючій выбôръ одного члена рады повѣтовои зъ куріи мѣстъ.

— **Женщина въ радѣ повѣтовôй.** Въ Чехахъ выбрано до рады повѣтовои одну паню. Партія противна єи выборови внесла протестъ, а рѣшенье выпало въ користь раднои повѣтовои. Симъ признано засаду, що женщины можуть бути членами радъ повѣтовыхъ.

— **Дрôбни вѣсти.** Зъ полку тренового у Львовѣ здезертирувавъ воякъ Онуфрій Братикъ, Русинъ. — Три хлопаки, два по 15 лѣтъ а одинъ 11-лѣтный намѣрили въ спôлцѣ утечи зô Львова въ свѣтъ за очи. Вже за скрадену сотку у батька одного зъ трôйки накупили були собѣ подорожнои одежи и ѣды, вже удались були на дворець желѣзницѣ, — и тутъ полиція ихъ ще завчасу схопила. — Староста въ Золочевѣ Ферд. Плюшкъ одержавъ титулъ и степень совѣтника двору въ признанье за 50-лѣтну вѣрну службу.

Вѣсти Архіепархіяльни.

Зъ Епархіи Перемыскои.

Введени въ душпастырски посады оо. 1) Ив. Киприянъ яко завѣдатель кап. Шумячь дек. высочаньского; 2) Леонидъ Шемелякъ до Гôрки дек. перемыского; 3) Дръ Ник. Малинякъ до Шляхтовои дек. мушиньского; 4) Миронъ Лѣтыньскій до Губичь дек. дрогобыцкого.

Именовани оо. 1) Левъ Гриневецкій, парохъ Быкова дек. мокряньского, другимъ мѣстодеканомъ для того-жь деканата; 2) Іоанъ Хотинецкій, парохъ ярославскій, мѣстодеканъ для деканата ярославского на мѣсце черезъ знемощѣлôсть уступившого о. Мих. Бѣлецкого, пароха зъ Сугорова; 3) Лука Лысякъ, парохъ Каменки лѣпникъ, дек. потелицкого шкôльно-ординар. комисаремъ.

Завѣдательство Маковиска, дек. ярославского, о. Викторъ Матюкъ, сотрудникъ зъ Крехова дек. жовкôвского.

До каноничнои институціи на парохію Радоцина дек. бѣцкого завôзваный о. Теодосій Щавиньскій, тамошный завѣдатель.

На конкурсъ съ речинцемъ до 9 л. серпня 1884 выставлени слѣдуючи парохіи: 1) Жерниця дек. балигородского, 2) Магера дек. потелицкого, 3) Тарнавка дек. яслиского, 4) Гнôйниця дек. яворôвского, 5) Попелѣ дек. дрогобыцкого, 6 Лѣски дек. варяжского, 7) Гаѣ дек. дрогобыцкого, 8) Гочевъ дек. балигородского, 9) Дыдьова дек. затварницкого, 10) Манастырець дек. горожаньского, — и капеляніи: 1) Беньова дек. высочаньского, 2) Биличь гôрн. дек. старосамбôрского, 3) Вѣрко дек. перемыского, 4) Грозьова дек. добромыльского, 5) Куликôвъ дек. белзкого, 6) Лещовате дек. лѣского, 8) Лобозва дек. устрыцкого.

ПОСМЕРТНИ ВѢСТИ.

✝ **Петро Лебедовичь**, ц. к. надкомисарь финансовои стражи въ Стрыю упокоився нагло сего мѣсяця въ Стрыю. Вѣчна єму память!

✝ **О. Іоанъ Трешкевичь**, парохъ въ Маковиску, дек. ярославского, епархіи перемыскои, упокоився дня 12 л. мая с. р. въ 61 роцѣ житя а въ 35 роцѣ священьства. Вѣчня єму память!

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. А. Н. М. Л. Ôтпродажь полисы асекураційнои „Аціендѣ“ рôвнаєся однôй третôй части т. зв. математичнôй вартости дѣйстно вплаченыхъ квотъ премійныхъ (математична же вартôсть єсть о $^1/_6$ — $^1/_8$ частину менша ôтъ загальнои сумы вплатъ). Перемѣны на одноразову вкладку годѣ захвалювати, бо при редукціи обезпеченого капиталу въ квотѣ н. пр. 1000 зр. выплата посмертна выносила-бъ лишь около 200—250 зр. — *Всч. А. К—ій въ Угрыновѣ.* Вашого заявленя въ дѣлѣ „Общ. рôльн. кред. Заведеня“ мы не уважаемо отвѣтнымъ помѣщати въ „Дѣлѣ“. Передано отже до ужитку згаданôй Редакціи. — *Вп. Вол. Гол. въ Хоростнѣ.* Прислаными 5 зр. заплачено до 1 (13) серпня 1884.

Всѣхъ наукъ лѣкарскихъ
Дръ Щастный Сель
бувшій асистентъ професора болѣ
ночихъ университету вѣденьского, Д
1082 К. Рокитаньского
переселився до Львова
и ординує яко спеціялистъ въ нѣм
болѣзняхъ и операторъ ôтъ 2-гои
годины по полудни въ своѣмъ по
при улици Чарнецкого ч. 2

Дръ В. Кретович
ординує якъ въ лѣтахъ попере
въ Карльсбадѣ
Мешкає въ Штадтъ Варшавѣ
1

Аптика РУКЕРА во Львовѣ
1009 (42—?) поручає
Впрыскуваня и капсулки зъ ростя
tico. Фляшка впрыскуваня 40 кр., капсу

Ôтозва.

Маю честь симъ запросити на Загальный Збôръ членôвъ Рускои Бурсы **дня 31 мая (12 червня) 1884** о 2 годинѣ по полудни въ сали мѣскои Рады громадскои, а на случай предвиженый въ §. 24 о 3 годинѣ по полудни того-жь дня.

Отъ Выдѣлу Рускои Бурсы.
Въ Тернополи дня 12 марта 1884 р.

Дръ В. Лучаковскій.

„БЕЗТАЛАННЕ СВАТАНЬЕ“,
образокъ зъ галицкого житя, написавъ Василь Барвѣнокъ, стор. 356 въ 16-у. Цѣна 80 кр., съ пересылкою 90 кр.
Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

Спростованье.

Хвальна Редакціє!

Въ ч. 55 часоп. „Дѣло“ помѣстило тов. „Рускихъ Дамъ“ подяку, въ котрôй пôдъ 1) дякує менѣ згадане твориство за мои труды около вечерка драматичного дня 20 мая с. р. а становиско мое означене словомъ „правникъ“. Принимаючи съ пріятностею сюподяку до вѣдомости, прошу Хв. Редакцію задля оминеня колизіи мѣжь моими знакомыми, що до интерпретаціи слова „правникъ“, котрымъ означено мое становиско, спростувати, що належу вправдѣ до заводу „правникôвъ“ въ ширшôмъ значѣню слова того, въ стислѣйшôмъ але єсьмь практикантомъ ц. к. Суда краєвого resp. кандидатомъ адвокатуры.

Во Львовѣ дня 25 мая 1884.
Здоровлю Васъ и пр.
Кароль Давидовичь.

5000
останкôвъ сукна
(3 до 4 метры)
у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескій, на загортки, жѣночій мантлѣ ôтъ дощу, на жѣночій плащѣ — розсылає за послѣплатою **за останокъ по 5 гульд.**
L. Storch, Brünn.
Останки не до вподобы принимаєся назадъ. Взôрцѣ высылаются по присланю 10-крейцаревои марки.
1061-9-52

ПОХÔДЪ СОБЄСКОГО
пôдъ Вѣдень р. 1683.
Написавъ Стефанъ Качала.
Цѣна 20 кр.
Дôстати можна въ администраціи Дѣла.

Съ нынѣшнымъ числомъ розсылаєся конець повѣсти „Золотый Чоловѣкъ“ Мавра Іокая.

BANKHAUS „LEITHA
(Halmai), **Wien, Schottenring 15,** *vis-à-vis der Börse.*
Wir versenden an Jedermann (auf Verlangen), so lange der Vorrath reicht, **gratis und franco** soeben erschienene, höchst **wichtige, inhaltsreiche** und **interessante Brochure** sammt **Universal-Kalender** (100 Seiten, 42. Auflage). Dieses
für Kapital, Sparanlage, Effecten-Speculation, sowie Losbesitz
Rentiers und **Börse-Interessenten,** große und kleine **Kapitalisten, Institute, Sparkassen** und **Vereine, nutzbringende** und **unentbehrliche** Werkchen, von mehr als 300 hervorragenden Journalen des In- und Auslandes anerkennend besprochen, leitet als
treuer Compass
durch alle Positionen des österreichischen Cursblattes, bietet sämmtl. **europäischen Los-Spielpläne** (ohne Daten u. Erläuterungen über Amortisation, Anzahl, Securität u. Wesen der **österreichisch-ungar. Unlose, Staatsrenten, Lose, Grundentlastungs-Obligat., Pfandbriefe, Prioritäten, Actien** der Montan-, Industrie- u. Industriegesellsch. Exoten ꝛc., erklärt die Vortheile der **Wiener** Börse gegenüber den Nachtheilen der **Ausländs-Börsen,** erläutert **sämmtliche Combinationen** der Speculation, bespricht die jüngsten wichtigen Ereignisse, **Conversion, Verstaatlichung** der Bahnen, **Aspecten, Bilanzen, Dividenden** der Industrie. Anschlüsse hieran empfehlen wir das **Abonnement** auf das bestunterrichtete, billigste und reichhaltigste
financielle, Börsen- und Verlosungsblatt „LEITHA“
Dasselbe, anerkannt als unparteiisches und gewissenhaftes Informations-Journal, berathet bei Kauf und **Verkauf** von **Fonds-, Anlage-** und **Speculationspapieren,** und verzeichnet alle für die Börse wissenswerthen Nachrichten und Erscheinungen auf volkswirthschaftlichem Gebiete, des Handels und der Industrie, gehendste Informationen kostenfrei. Ganzjährig bloß fl. 1.30 mit Postzusendung. Probe-Exemplare gratis und franco. Abonnements können mit jedem Tage beginnen. — Das Bankhaus „Leitha“ vollführt alle ins Fach einschlägigen Aufträge
für die Wiener Börse
zu Anlagezwecken wie auch in allen Speculationsformen. Prämien, Consortial-, Tauschgeschäfte ꝛc. und reell zu Originalcursen gegen mäßige Bedeckung und geringe Provision.
Vorschüsse auf Werthpapiere
bis auf Weiteres zu blos 5% Zinsen pro anno (gebühren- u. provisionsfrei) in größeren Beträgen, bis zu 50% des Werthes.

МАРОКЪ 500.000 въ найщасливѣйшôмъ случаю

Велика **Гамбурскою** державою гарантована грошева Лотерія тѣшится всюды найбôльшою симпатією зъ причины богатства являючихся у неи выграныхъ, якъ такожь за-для якъ найбôльшои **гарантіи** за швидку выплату выгранои. Она пôсля постановъ пляну ведеся окремо до того установленою генеральною дирекціею а надъ цѣлымъ предпринятьемъ веде надзôръ держава. Въ кôлькохъ мѣсяцяхъ буде ôтъ першои до семои клясы зъ мѣжь **100.000** лосôвъ вытягненыхъ **50.500** лосôвъ съ певными выграными. Мѣжь тымъ знаходятся головни выграни съ евентуальн. **500.000** марокъ, а специяльно:

1 премія à мар.	300.000	26 выграни à мар.	10.000
1 выграна à „	200.000	56 „ à „	5.000
2 выграни à „	100.000	106 „ à „	3.000
1 „ à „	90.000	253 „ à „	2.000
1 „ à „	80.000	6 „ à „	1.500
2 „ à „	70.000	515 „ à „	1.000
1 „ à „	60.000	1036 „ à „	500
2 „ à „	50.000	29020 „ à „	145
1 „ à „	30.000	19.463 выг. à 200, 150, 124, 160, 94, 68. 40, 50 мар.	
5 „ à „	20.000		
3 „ à „	15.000		

Зъ тыхъ выграныхъ будутъ въ першôй клясѣ вылосованѝ **4000** въ загальнôй квотѣ **157.000** мар. Головна выграна першои клясы выноситъ **50.000** м. и пôдносится въ другôй клясѣ до **60.000** м., въ третôй до **70.000** въ четвертôй до **80.000** м., въ пятôй до **90.000** м., въ шестôй до **100.000**, а въ семôй до евент. **500 000** м., специяльно-же **300.000, 200.000** и т. д Для тягненя выгранои першои клясы коштує

Цѣлый оригинальный лосъ зр 3·50
Половина оригинальн. лосу „ 1.75
Чверть оригин. лосу „ 0.90

По присланю належности въ **банкнотахъ, переказомъ почтовымъ** або **за послѣплатою**, залагоджуются замовленя у насъ швиденько. Кождый дôстає до рукъ **оригинальнѝ лосы** заосмотренѝ гербомъ державнымъ а рôвночасно и урядовый плянъ, зъ котрого можна бачити всѣ подрôбности, якъ подѣлъ выграныхъ, даты тягненя и вкладки всякихъ клясъ. Заразъ по тягненю дôстає кождый участникъ урядову **листу выграныхъ** заосмотрену гербомъ державнымъ, котра выразно подає выграни и дотычни выйшовшѝ нумеры. Выплата выграныхъ слѣдує пôсля пляну швидко **за гарантією державы.** На жаданье высылаємо урядовый плянъ напередъ gratis а дальше мы готовѝ не подобаючѝся лосы, котрѝ намъ въ порѣ передъ тягненьемъ будуть звернени, назадъ приняти а одержаву за нихъ квоту заразъ звернути. Позаякъ до тыхъ тягнень щоденно дуже численни порученя до насъ доходятъ, то просимо, щобы могчи всѣ замовленя совѣстно выповнити, надсылати намъ якъ найшвидше, а на всякій случай

передъ 31 Маємъ 1884

просто до нашои фирмы

Valentin & Co.
Bankgeschäft.
HAMBURG.

Щастье и случай граютъ часто велику ролю въ житю людскôмъ а ихъ кождый повиненъ радо приняти, если ихъ можна, якъ тутъ, въ солидный и выгôдный способъ осягнути.

Наша головна коллекта була ôтъ давна особливо щаслива а интересъ нашихъ поважаныхъ купуючихъ бувъ все якъ найзапопаднѣйше черезъ насъ береженый.

Кождый уживає у насъ тои користи, що оригинальнѝ лосы набуває просто безъ посередникôвъ и длятого кождый одержує не тôлько листы выграныхъ въ найкоротшôмъ часѣ по тягненю **безъ завôзваня**, але такожь **оригинальнѝ листы завсѣгды по установленôй въ плянѣ цѣнѣ** безъ нѣякого додатку.

1090—4 -?

Найбôльшій складъ нотъ
до граня и до спѣву
НА ПРОДАЖЬ И ДО ПОЖИЧАНЯ
НАЙСВѢЖѢЙШѝ НОВОСТИ
въ Читальни
ГУБРИНОВИЧА и ШМИДТА
1004 10—24 пôдъ зарядомъ
К. ВИЛЬДА
во Львовѣ,
улиця Академична ч. 3.

О. Иванъ Гилѣчиньскій
зъ Якторова
въ деканатѣ перемышляньскôмъ (130 моргôвъ грунту, величавый храмъ на Успеніе Пр. Бог., и пр.) **хоче замѣнятись за приходъ.**
Рефлектуючѝ зволятъ порозумѣтись съ о. Ив. Гилѣчиньскимъ.

„ВЪ ОБОРОНѢ ЧЕСТИ“,
повѣсть Г. Раймунда въ трехъ частяхъ. Цѣна 2 зр. 50 кр., съ пересылкою 2 зр. 70 кр. (Повѣсть тая стоитъ въ оригиналѣ нѣмецкôмъ 8 зр. 40 кр.)
Дôстати можна въ Администраціи „Дѣла“.

ЛЮБѢНЬ
ЗАВЕДЕНЬЕ КУПЕЛЕВЕ СѢРЧАНЕ
3 милъ ôтъ Львова
отвираєся съ днемъ 25 мая
Майже ôтъ 100 лѣтъ ôтвѣдуване недужими заведенье показалося успѣшнымъ въ рôжныхъ видахъ ревматизму и дрожи, въ боляхъ нервовыхъ, недугахъ нашкôрныхъ и скрофуличныхъ, въ проволочныхъ отровняхъ металами, въ рôжнородныхъ напучнявахъ по запаленяхъ, въ безвладахъ и частковыхъ паралижахъ, въ килѣ устроєвôй и т. д.
Заведенье ôтвѣдує около 900 осôбъ.
Уладженье повне, на сей рôкъ значно полѣпшене.
Замовленя на помешканя пріймає и близшихъ поясненъ удѣляє (3—5)
Зарядъ Заведеня купелевого въ Любѣню.

Складъ фабричный красокъ, лякерôвъ, покостôвъ и продуктôвъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріялъ
ГИБНЕРА и ГАНКЕ
1030 (33—?) **во Львовѣ, Ринокъ**
поручає

Краски олѣйни
зовсѣмъ готовѝ до ужитку, до малюваня дверей, ôконъ, помостôвъ, дахôвъ, домôвъ, огородовыхъ знарядôвъ и господарскихъ, знарядôвъ рôльничихъ и т. д.

КРАСКИ
олѣйно-лякерови и бурштиново-лякерови
масу до запусканя помостôвъ
власного выробу, найлѣпшого рода
лякеръ до помостôвъ,
лякеръ до шкôльныхъ таблицъ
найдобрѣйшѝ
лякеры повозовѝ правдивѝ
англійскѝ зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ,
всякого рода лякеры до роботъ внутрѣшныхъ, внѣшныхъ, дерева, желѣза и шкôръ.

Краски сухѝ всякѝ роды:
анилиновѝ,
до крашеня яецъ
„ „ матерій,
друкарскѝ, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ,
ростинѝ въ плынѣ,
для переплетникôвъ,
тушовѝ акварелевѝ въ гузичкахъ и лѣсочкахъ,
акварелевѝ, воскѝ въ трубочкахъ и мушляхъ,
до мальованя порцелянъ,
олѣйнѝ въ трубочкахъ до роботъ артистичныхъ.

Средства до ретушованя, олѣйки и верниксы до роботъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскѝ полотна, палеты сталюги и всякѝ приборы до мальованя и рысованя.

Артикулы для фôльваркôвъ:
Смаровило до желѣзныхъ осей,
олива до машинъ,
теръ газовый,
цементъ и гипсъ,
китъ, асфальтъ,
антимерулюнъ,
карболевый квасъ и другѝ средства десинфекцій

Приряды пивни
Шпунты и чопы до бочокъ,
корки до бутилькъ,
капслѣ до бутилькъ,
маса до лякованя бутилькъ,
машины до коркованя бутилькъ,
„ „ „ бочокъ,
тирбушоны,
машины до мытя фляшокъ,
пипы до бочокъ.

Артикулы гумо
кишки гумовѝ до газу и
воды, вина, пива, квасу;
и пр.
простирала гумо
Пасы до машинъ и молотѣ
лѣпшихъ шкôръ бельгійск
ширины.
Гурты до машинъ,
Руры цинковѝ
Шрôтъ, льотки, кулѣ.
Порошокъ на комахи и мол
на комахи, камфора и пер
Артикулы тоалетовѝ, мыла
Extraits d'odeur, Eau de
лѣйки и помады.
Лякъ до печатаня.
Чорнило до писаня, до
червоне, синє, чорне, до
и автографичне.
Краски до печатокъ, гум
розпущеный.
Китъ до скла и порцеляны
Смаровило непромо
шкôру.
Смаровила на колыма
бомъ ужитку.
Товщь до оружія.
Лякеръ до чоботъ чорный
и мѣнячійся.
Чорнило до шкôръ.
Апретура до консервованя
Все по найдешевшимъ
Цѣнники спеціяльнѝ на жадане и franco.
При замовленяхъ на
тою просится о присылане
мы, котра выстарчаль-бъ
ченье тамъ и назадъ коштѣ
на случай небôбраня посылки
Ôтъ осени року 1884
снôмъ домѣ Ринокъ

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарск